

ЧОПИК Тетяна

Хмельницький національний університет
<https://orcid.org/0000-0003-1460-2953>
tatyana.chopik@ukr.net

ЛИТВИНОВ Іван

Хмельницький національний університет
<https://orcid.org/0009-0008-1171-3651>
nikita1988g@i.ua

ДЯКУН Максим

Хмельницький національний університет
<https://orcid.org/0009-0001-6311-8415>
maksdyakun@gmail.com

ЧОПИК Аліна

Хмельницький національний університет
<https://orcid.org/0009-0002-6240-5882>
alina.chopik@gmail.com

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗІ «ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ» У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

У статті подано результати аналізу психолого-педагогічної літератури з проблеми формування готовності майбутніх фахівців галузі «Фізична культура і спорт» у ЗВО до професійної діяльності, розкрити основні поняття готовності, які розглядаються сучасною психолого-педагогічною наукою, згруповані професійні вміння майбутніх фахівців галузі «Фізичної культури і спорту» (гностичні – знання та усвідомлення, які допомагають людині ефективно розвивати свої фізичні якості, застосовувати методи тренування та вести здоровий спосіб життя; проєктувальні – здатність планувати, розробляти та організовувати фізкультурно-оздоровчу діяльність з урахуванням індивідуальних можливостей, цілей і сучасних методик тренування; конструктивні – ефективно організовувати фізичну діяльність, покращувати її якість і досягати оптимальних результатів у навчально-тренувальному процесі; комунікативні – здатність ефективно взаємодіяти з учасниками спортивного процесу, мотивувати їх, передавати знання і коригувати їхню діяльність для досягнення кращих результатів; організаторські – здатність ефективно планувати, координувати та керувати фізкультурно-спортивною діяльністю, забезпечуючи її якісне проведення та досягнення поставлених цілей; оцінювальні – здатність аналізувати, контролювати та коригувати рівень фізичної підготовленості, технічної майстерності та загального стану спортсменів або учасників фізкультурних занять. Виявлена сутність та специфіка готовності майбутніх фахівців до професійної діяльності, визначено структуру готовності до професійної діяльності, виокремлено два основні підходи до визначення змісту поняття «готовність до діяльності» – функціональний та особистісний.

Ключові слова: готовність, професійна діяльність.

<https://doi.org/10.31891/pcs.2025.2.42>

1. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Формування готовності до професійної діяльності майбутніх фахівців у галузі фізичної культури і спорту є важливим аспектом їхньої підготовки, оскільки від цього залежить не лише успішність їхньої кар'єри, але й якість надання послуг у сфері фізичної культури і спорту. Психологічні аспекти цього процесу відіграють ключову роль, оскільки вони впливають на мотивацію, самооцінку, стресостійкість та інші особистісні характеристики, які є

необхідними для ефективно професійної діяльності у галузі фізичного виховання і спорту. Розширення сфери професійної діяльності, кола компетенцій висуває нові вимоги і до професійної підготовки майбутніх фахівців, тобто до їх професійного становлення у ЗВО, що є важливою умовою модернізації освіти. Психологічну підготовку до професійної діяльності слід розглядати з двох боків: як процес психологічної підготовки, тобто освітній процес та виховання здобувачів у ЗВО, й як результат підготовки, тобто мотивація до професійної діяльності, психологічна готовність, соціальна адаптація, розвиток професійних

навичок, тобто, яким чином психологічні аспекти впливають на розвиток професійних навичок, таких як комунікація, лідерство та командна робота.

2. АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Формування готовності до професійної діяльності у майбутніх фахівців фізичної культури і спорту є важливим аспектом їхньої підготовки. Останні дослідження в цій галузі акцентують увагу на психологічних аспектах, які впливають на успішність професійної діяльності. В роботах автора Кузнєцова Н. [7], розглядається вплив мотиваційних чинників на формування професійної готовності студентів. Вони підкреслюють, що внутрішня мотивація, пов'язана з особистісними інтересами та цінностями, є більш ефективною, ніж зовнішня мотивація. Науковці наполягають на важливості створення умов для розвитку внутрішньої мотивації у студентів, що може бути досягнуто через інтерактивні методи навчання та залучення до практичної діяльності. У працях Левченка О. [8] акцентується увага на таких психологічних характеристиках, як стресостійкість, емоційна стабільність та комунікативні навички. Автор вказує на те, що ці характеристики є критично важливими для успішної професійної діяльності. Розробка програм психологічної підготовки, які включають тренінги на розвиток цих навичок, може суттєво підвищити готовність студентів до професійної діяльності. Олійник Т. [4] та Коваленко Ю.[5], досліджують процес соціальної адаптації здобувачів у професійному середовищі. Вони вказують на важливість соціальної підтримки та групової динаміки в процесі адаптації. Створення сприятливого соціального середовища в закладах вищої освіти може позитивно вплинути на адаптацію здобувачів до професійної діяльності. У роботах Волянук Н., Левченка О. [2, 8] розглядається вплив навчальних програм на формування готовності до професійної діяльності. Автори підкреслюють, що інтеграція психологічних аспектів у навчальні програми може підвищити ефективність підготовки. Необхідність адаптації навчальних програм з урахуванням психологічних аспектів, що

сприятиме більшій готовності здобувачів до професійної діяльності.

Аналіз останніх досліджень свідчить про те, що психологічні аспекти формування готовності до професійної діяльності є важливими для успішної підготовки майбутніх фахівців у галузі фізичної культури і спорту. Однак, аналіз психолого-педагогічної літератури з питань формування готовності дав змогу дійти висновку, що напрацьовані матеріали потребують подальшого осмислення й аналізу.

3. ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Мета статті полягає в теоретичному обґрунтуванні вивчення психологічних аспектів формування готовності до професійної діяльності у майбутніх фахівців фізичної культури і спорту щодо оптимізації процесу їхньої підготовки.

Методи дослідження: аналіз і синтез, порівняння та узагальнення.

4. ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБґРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У сучасній науці накопичено досить великий теоретичний і практичний матеріал щодо проблеми готовності людини в різних видах діяльності, визначено велику кількість сформованих понять готовності, змісту, структури, основні параметри готовності та умови, що впливають на динаміку, тривалість і стійкість її прояв.

На практиці відбувається процес формування професіоналізму через систему набутих умінь, що ґрунтуються на теоретичній і практичній підготовці здобувачів. Цей процес може оптимізуватися за певних педагогічних умов. Акмеологічні підходи до формування професіоналізму [2] дають змогу згрупувати професійні вміння майбутніх фахівців галузі «Фізичної культури і спорту» у такий спосіб:

– гностичні – уміння аналізувати літературні джерела та наукові концепції; досліджувати об'єкт, процес і результат своєї праці; аналізувати соціальні ситуації та їхній вплив на розвиток особистості; вивчати індивідуальні особливості різних вікових категорій людей, мотиви їхньої поведінки; це знання та усвідомлення, які допомагають

людині ефективно розвивати свої фізичні якості, застосовувати методи тренування та вести здоровий спосіб життя.

– проектувальні – уміння формулювати мету і систему завдань для оптимального виконання професійної діяльності, прогнозувати програму індивідуального розвитку, моделювати зміст, форми і методи діяльності й можливі ситуації, моделі поведінки людини; здатність планувати, розробляти та організувати фізкультурно-оздоровчу діяльність з урахуванням індивідуальних можливостей, цілей і сучасних методик тренування. Проектувальні уміння дозволяють ефективно будувати навчально-тренувальний процес, підвищувати спортивні досягнення та сприяти здоровому способу життя.

– конструктивні – уміння реалізувати визначені завдання, обирати продуктивні форми, методи і прийоми в роботі з різними групами і категоріями людей; визначати мету і планувати способи удосконалення професійної діяльності; здатність створювати, модифікувати та адаптувати фізкультурно-спортивну діяльність відповідно до конкретних умов, цілей та можливостей учасників. Конструктивні уміння допомагають тренерам, педагогам і спортсменам ефективно організувати фізичну діяльність, покращувати її якість і досягати оптимальних результатів у навчально-тренувальному процесі.

– комунікативні – вміння конструювати оптимальні стосунки, виявляти толерантність, доброзичливість, емоційну стійкість та оптимізм у будь-яких умовах; здатність ефективно взаємодіяти з учасниками спортивного процесу, мотивувати їх, передавати знання і коригувати їхню діяльність для досягнення кращих результатів. Комунікативні уміння є важливими для тренерів, педагогів і спортсменів, адже вони сприяють ефективній взаємодії, підвищенню мотивації та покращенню загального рівня підготовки в сфері фізичної культури та спорту.

– організаторські – вміння створювати умови для досягнення поставленої мети і виконання завдань; навчати способів орієнтації у різних стресових ситуаціях та розв'язання поставлених завдань; приймати оптимальні самостійні рішення; здатність

ефективно планувати, координувати та керувати фізкультурно-спортивною діяльністю, забезпечуючи її якісне проведення та досягнення поставлених цілей. Організаторські уміння є ключовими для тренерів, викладачів фізкультури, керівників спортивних клубів і всіх, хто займається управлінням фізичною культурою та спортом. Вони допомагають зробити тренувальний процес і спортивні заходи ефективними, безпечними та цікавими.

– оцінювальні – вміння визначати результативність власної діяльності, контролювати власні дії, психологічний стан, поведінку та професійні стосунки, здатність аналізувати, контролювати та коригувати рівень фізичної підготовленості, технічної майстерності та загального стану спортсменів або учасників фізкультурних занять. Оцінювальні уміння допомагають зробити тренувальний процес більш ефективним, підвищити якість фізичної підготовки та досягати високих спортивних результатів..

Проаналізувавши психолого-педагогічну літературу з проблеми виявлення сутності та специфіки готовності до професійної діяльності, можна дійти висновку, що підходи психологів мають певні розбіжності при вивченні феномену готовності.

Феномен готовності є важливим аспектом психологічного дослідження, особливо у сфері діяльності, навчання та спорту. Різні психологічні школи й підходи пояснюють готовність по-різному.

Науковці Дж. Ватсон [13], Б. Скіннер [12] «готовність» розглядають як сформованість певних навичок та рефлексів у відповідь на стимули. У спорті чи навчанні це проявляється через сформовані звички, автоматизовані дії.

Ж. Піаже, Дж. Брунер трактують «готовність» як наявність необхідних когнітивних структур для сприйняття та обробки інформації. У сфері спорту це означає розуміння стратегії, тактики та здатність швидко приймати рішення [10].

А. Маслоу [14] розглядає «готовність» через прагнення до самореалізації та особистісного зростання. Людина готова до діяльності, якщо це відповідає її внутрішнім потребам і мотивам.

Н. Бернштейн «готовність» визначає як стан нервової системи, рівень активації мозку,

швидкість реакцій. У спорті цей підхід пояснює, як рівень збудження впливає на результати. У навчанні це врахування індивідуальних особливостей учня [10].

Ці підходи дають комплексне розуміння готовності, враховуючи як біологічні, так і соціально-психологічні аспекти.

Науковці пропонують різні акценти у розумінні готовності, що відображають різнобічність цього феномена. **Головні аспекти: налаштування** на поведінку через активні дії, пристосування до успішних дій за рахунок мотивів та психічних особливостей; **придатність** до діяльності, що виявляється у позитивному ставленні, схильності до заняття діяльністю та її захопленості на високому рівні розвитку. Наголошують про **наявність здібностей** як базової передумови для діяльності. **Спроможність ставити мету та обирати стратегії її досягнення**, що пов'язане з когнітивними процесами. Обидва підходи доповнюють одне одного. Одні науковці наголошують на **емоційно-вольових** та **мотиваційних** аспектах, що забезпечують внутрішню готовність [12]. Інші фокусуються на **оперативних механізмах** (вибір стратегій), що забезпечують зовнішню ефективність [13].

Таким чином, готовність може розглядатися як **інтегральна властивість особистості** або **функціональний стан**, що обумовлює успішність дій.

Поняття «готовність до професійної діяльності» трактується в психолого-педагогічній літературі по-різному. Його кваліфікують як здатність до пізнання індивідуальних особливостей, аналізу професій та прийняття рішення на основі порівняння цих двох видів знань, як здатність до усвідомленого набуття професійних знань [1].

Складання з взаємозалежних елементів дає змогу визначити структуру готовності до професійної діяльності: розуміння своїх потреб, цілей, розв'язання яких задовольняє потребу; осмислення й оцінювання умов, за яких здійснюватиметься професійна діяльність; прогнози щодо інтелектуальних, емоційних, мотиваційних і вольових процесів; окреслення на основі досвіду найбільш імовірних способів розв'язання професійних завдань; оцінювання співвідношення можливостей; мобілізація сил відповідно до умов і завдань.

Аналіз психолого-педагогічної літератури дозволяє виділити два основні підходи до визначення змісту поняття «готовність до діяльності» – функціональний та особистісний.

Функціональний напрям розглядає готовність у зв'язку із психічними функціями, формування яких вважає необхідною умовою забезпечення результативності професійної діяльності. Він визначає готовність як особливий стан, що займає проміжне становище між психічними процесами і властивостями особистості, тобто як функціональний стан, «фон», на якому відбувається психічні процеси. Психофізіологічна готовність визначається рівнем нервово-м'язової координації, швидкістю реакції, сенсомоторними здібностями. Включає адаптацію до стресових умов змагань та здатність до швидкого прийняття рішень.

Функціональна готовність є ключовим компонентом успішної спортивної діяльності, оскільки забезпечує високу продуктивність спортсмена, його витривалість і здатність до адаптації. Її розвиток та підтримка потребують комплексного підходу, що включає тренування, харчування, відновлення та психологічну підготовку.

У межах цього напрямку існує підхід до розгляду готовності у взаємозв'язку з установкою. Відповідно до другого психологічна готовність розглядається у зв'язку із особистісними передумовами до успішної діяльності.

Незважаючи на відмінності в конкретному тлумаченні поняття «готовність», аналіз психологічної літератури переконує, що більшість авторів цього напрямку дотримуються думки, що готовність – це особливий психічний стан.

Знані психологи трактують готовність як інтегральну властивість особистості, початок формування якої лежить у підструктурі досвіду, тобто обумовлену насамперед знаннями, вміннями і навичками [10].

Деякі дослідники розглядають готовність як технічний стан, «налаштування» особистості на виконання професійної діяльності і як якість особистості. Науковці стверджують, що в процесі трудової діяльності виявляються як стійкі особистісні особливості людини (переконання, погляди, риси характеру), так і ситуативні її психічні

стани, пов'язані з професійним процесом (пильність, зібраність, задоволеність). Тобто, стан готовності – це «налаштування», актуалізація і пристосування можливостей особистості для успішних дій в певний час, внутрішня зібраність особистості на виконання професійних завдань. Налаштування ж на професійну діяльність обумовлюється мотивами і психічними особливостями особистості, тому готовність трактується ними і як стан, і як інтегральна якість особистості [2].

У педагогічній літературі широкого вжитку набуло поняття «професійна готовність», що нерідко ототожнюється з поняттям «професійна підготовка» і також має декілька значень. Найбільш поширеним є тлумачення: організувати щось; навчити тому, що потрібно; дати необхідні знання [1].

Автор Н. Воляннюк [2], виокремила підструктури професійної готовності майбутніх фахівців: спеціальну (знання виступають засобом і результатом творчості), методичну (професійні уміння та навички), соціально-психологічну (обізнаність у сфері спілкування), диференціально-психологічну (індивідуальний підхід), психофізичну (сформованість професійно значущих особистісних якостей), фізичну (стан здоров'я та фізична підготовленість) і аутопсихологічну (самовдосконалення).

Грунтовними структурними утвореннями професіоналізму є: специфічність знань предмета діяльності і сформована на цьому ґрунті методологія професійного мислення; достатній досвід діяльності; творчий характер включення набутого досвіду в процес пошуку

оптимальних варіантів виконання завдання; наявність чіткого орієнтувального образу стратегії і тактики у процесі діяльності.

Серед основних професійних якостей, майбутніх фахівців галузі «Фізичної культури і спорту», необхідних для успішного виконання професійної діяльності, можна назвати такі: відповідальність за виконання своєї справи, високу психічну працездатність, охайність, доброзичливість, самостійність у прийнятті рішень, дисциплінованість, організованість, рішучість, критичний підхід до оцінювання своїх дій та дій інших, вміння швидко відновлюватися та знімати нервово-емоційне напруження тощо [3].

5. ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМКУ

Таким чином, аналіз психолого-педагогічної літератури, здійснений з метою з'ясування стану дослідження проблеми готовності майбутніх фахівців галузі «Фізичної культури і спорту» до професійної діяльності, дав можливість обґрунтувати поняття «психолого-педагогічної готовності майбутніх фахівців до професійної діяльності» та виокремити основні компоненти такої готовності.

Перспективи подальших досліджень ми розглядаємо у визначені, розробці та обґрунтуванні критеріїв, показників та рівнів готовності майбутніх фахівців галузі «Фізичної культури і спорту» до професійної діяльності.

Література

1. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень]. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
2. Воляннюк Н. Ю. Готовність до професійно-педагогічної діяльності тренера-викладача, як показник суб'єктності // Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України / [за ред. Максименка С.Д.]. – К.: 2004. – Т.IV, Випуск 1. – С. 90 – 96.
3. Чопик, Т., & Рудніченко, М. (2022). Аналіз й узагальнення психологічної підготовки спортсменів. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*, (2), 75–80. <https://doi.org/10.31891/pcs.2022.2.12>
4. Олійник Т. (2021). Диференційоване навчання хімії у школі сільської місцевості. У: Сучасні технології навчання. Наукові праці. Частина 1. Київ: 2021, с. 123–130.
5. Коваленко Ю. В. (2021). Сучасний стан використання проектної методики у навчанні. У: Сучасні технології навчання. Наукові праці. Частина 1. Київ: 2021, с. 131–135.
6. Левченка О. (2023). Розвиток гуманістичних ідей у неперервній освіті: від Григорія Сковороди до сучасності. У: Розвиток гуманістичних ідей у неперервній освіті: від Григорія Сковороди до сучасності. Полтава; Київ: ПАНО ім. М. В. Остроградського, с. 15–30.
7. Кузнєцова Н. (2023). Підвищення ефективності самостійної роботи здобувачів вищої освіти за умови дистанційної форми навчання. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія "Педагогіка"*, 1(17), 45–50. <https://pedvisnyk.knu.ua/index.php/pedagogy/article/view/17>

8. Левицька Л. (2023). Змістові домінанти виховання у формуванні духовно-моральних цінностей молоді. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія "Педагогіка"*, 1(17), 51–56. <https://pedvisnyk.knu.ua/index.php/pedagogy/article/view/17>
9. Психологія фізичного виховання і спорту. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)», 017 «Фізична культура і спорт» / Т.В. Чопик, О.С. Павлюк, С.О. Павлюк, О.В. Антонюк. – Хмельницький: ХНУ, 2024. – 64 с.
10. Гончаренко С.У. Український педагогічний енциклопедичний словник. Вид. 2-ге, доповн. й переробл. Рівне : Волинські обереги, 2011. 552 с.
11. Skinner B. F. *The Behavior of Organisms: An Experimental Analysis*. — New York: Appleton-Century-Crofts, 1938.
12. Skinner B. F. *Science and human behavior* / B. F. Skinner. — Cambridge: B.Skinner Foundation, 2014. — 466 p.
13. Watson J. *Behaviorism* / J. Watson. — Chicago: University of Chicago Press, 1930. — 262 p.
14. Maslow A. *Motivation and Personality*. — New York: Harper & Row, 1954.

References

1. *Encyclopedia of Education / Acad. of Pedagogical Sciences of Ukraine* ; [editor-in-chief V.G. Kremen] - K. : Yurinkom Inter, 2008. - 1040 p.
2. Volianiuk N. Y. Readiness for professional and pedagogical activity of a trainer-teacher as an indicator of subjectivity // *Collection of scientific works of the H. S. Kostyuk Institute of Psychology of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine* / [edited by S. D. Maksymenko]. - K. : 2004. - Volume IV, Issue 1. - P. 90 - 96.
3. Chopyk, T., & Rudnichenko, M. (2022). Analysis and generalization of psychological training of athletes. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*, (2), 75-80. <https://doi.org/10.31891/pcs.2022.2.12>
4. Oliynyk T. (2021). Differentiated teaching of chemistry in a rural school. *Y: Modern learning technologies. Scientific works. Part 1*. Kyiv: 2021, pp. 123-130.
5. Kovalenko Y. V. (2021). The current state of the use of project methodology in teaching. *Y: Modern learning technologies. Scientific works. Part 1*. Kyiv: 2021, pp. 131-135.
6. Levchenko O. (2023). Development of humanistic ideas in continuing education: from Hryhorii Skovoroda to the present. *Y: Development of humanistic ideas in continuing education: from Hryhorii Skovoroda to the present*. Poltava; Kyiv: PANO named after M.V. Ostrohradskyi, pp. 15-30.
7. Kuznetsova N. (2023). Increasing the effectiveness of independent work of higher education applicants in the context of distance learning. *Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv*, 1(17), 45–50. <https://pedvisnyk.knu.ua/index.php/pedagogy/article/view/17>
8. Levytska L. (2023). Content dominants of education in the formation of spiritual and moral values of youth. *Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Series "Pedagogy"*, 1(17), 51-56. <https://pedvisnyk.knu.ua/index.php/pedagogy/article/view/17>
9. Psychology of physical education and sports. Methodical recommendations for practical classes and independent work for applicants for the first (bachelor's) level of higher education in specialties 014.11 "Secondary Education (Physical Education)", 017 "Physical Culture and Sports" / T.V. Chopyk, O.S. Pavliuk, E.O. Pavliuk, O.V. Antoniuk - Khmelnytskyi: KhNU, 2024. - 64 p.
10. Honcharenko S.U. *Ukrainian Pedagogical Encyclopedic Dictionary. Edition 2, supplemented and revised*. Rivne: Volynski oberehy, 2011. 552 с.
11. Skinner B. F. *The Behavior of Organisms: An Experimental Analysis*. — New York: Appleton-Century-Crofts, 1938.
12. Skinner B. F. *Science and human behavior* / B. F. Skinner. — Cambridge: B.Skinner Foundation, 2014. — 466 p.
13. Watson J. *Behaviorism* / J. Watson. — Chicago: University of Chicago Press, 1930. — 262 p.
14. Maslow A. *Motivation and Personality*. — New York: Harper & Row, 1954.

Abstract

CHOPYK Tetiana, LYTVYNOV Ivan, DIAKUN Maksym, CHOPYK Alina
Khmelnytskyi National University

PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF FORMING READINESS FOR PROFESSIONAL ACTIVITY OF FUTURE SPECIALISTS IN THE FIELD OF "PHYSICAL CULTURE AND SPORTS" IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL TRAINING

The article presents the results of the analysis of psychological and pedagogical literature on the problem of forming the readiness of future specialists in the field of "Physical Culture and Sports" in higher education institutions for professional activity, reveals the basic concepts of readiness considered by modern psychological and pedagogical science, groups the professional skills of future specialists in the field of "Physical Culture and Sports" (gnostic - the ability to analyze literary sources and scientific concepts; to research the object, process and result of one's work; to analyze social situations and their impact on personal development; to study individual characteristics of different age groups of people, motives of their behavior; this is knowledge and awareness that help a person to effectively develop their physical qualities, apply training methods and lead a healthy lifestyle; Design skills - the ability to formulate a goal and a system of tasks for

---

the optimal performance of professional activities, to predict a program of individual development, to model the content, forms and methods of activity and possible situations, models of human behavior; the ability to plan, develop and organize physical education and recreation activities taking into account individual capabilities, goals and modern training methods. Design skills allow you to effectively build the educational and training process, improve sports achievements and promote a healthy lifestyle; constructive - the ability to implement certain tasks, choose productive forms, methods and techniques in working with different groups and categories of people; to determine the goal and plan ways to improve professional activity; the ability to create, modify and adapt physical education and sports activities in accordance with specific conditions, goals and capabilities of participants; communication - the ability to build optimal relationships, show tolerance, kindness, emotional stability and optimism in any conditions; the ability to effectively interact with participants in the sports process, motivate them, transfer knowledge and adjust their activities to achieve better results; organizational - the ability to create conditions for achieving the goal and fulfilling tasks; to teach ways to navigate in various stressful situations and solve problems; to make optimal independent decisions; the ability to effectively plan, coordinate and manage physical education and sports activities, ensuring its quality and achievement of goals; evaluative - the ability to determine the effectiveness of one's own activities, control one's own actions, psychological state, behavior and professional relationships, the ability to analyze, control and correct the level of physical fitness, technical skills and general condition of athletes or participants in physical education classes.

The essence and specificity of the readiness of future specialists for professional activity are revealed, the structure of readiness for professional activity is defined, two main approaches to defining the content of the concept of "readiness for activity" are distinguished - functional and personal.

Keywords: readiness, professional activity.

Стаття надійшла до редакції / Received 29.04.2025

Прийнята до друку / Accepted 19.06.2025